

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1027186/10

בבית הדין הרבני האזורי אשדוד

לפני כבוד הדיינים:

הרב אריאל שוייצר, הרב אלימלך וסרמן, הרב עידו שחר

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד רפי שדמי וטו"ר הרב חיים והב)
נגד
הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד יעקב סידי ועו"ד עדו דיבון)

הנדון: פשרה בתביעת כתובה בגירושין מחמת מריבות הדדיות

פסק דין

לפנינו תביעת כתובה.

רקע עובדתי ומשפטי

הצדדים נשאו כדמו"י ביום 01.04.2011, נישואים השניים לאיש, ראשונים לאשה. לצדדים בן אחד, יליד 23.09.2011. לאיש שתי בנות מנישואיו הקודמים.

ביום 01.09.2011 חתמו הצדדים על הסכם ממון שנערך על ידי עוה"ד ר' דליהו (להלן גם: ההסכם). ביום 30.11.2011 אישר ביהמ"ש לענייני משפחה באשדוד (להלן: ביהמ"ש) את ההסכם ונתן לו תוקף של פסק דין.

בכל תקופת החיים המשותפים הצדדים התגוררו בדירת האיש הנמצאת ברח' א' באשדוד (להלן: הדירה).

ביום 04.03.2015 שלח ב"כ האיש לאשה מכתב, שכותרתו: התראת פינוי. האשה קבלה את המכתב ביום 12.03.2015. להלן תוכנו:

.....

2. לאור ההתדרדרות הבלתי הפיכה ביחסים הזוגיים בינך לבין מרשי, התדרדרות שהיא פועל יוצא מהתנהגותך המחפירה כלפי מרשי, סבור מרשי כי אין כל עתיד ליחסים הזוגיים.

3. לאור זאת, לטובתכם, ולטובת בנכם הקטין, מעוניין מרשי להתגרש בהסכמה. בהתאם להוראות הסכם יחסי ממון עליו חתמתם...

4. כמו"כ, ובהתאם להוראות הסכם הממון, הנך נדרשת בזאת לפנות את דירת מרשי... בתוך 90 יום...

5. לא תודיעי לח"מ... תוך 7 ימים על כוונתך לפעול כאמור.. תוגש נגדך תביעת פינוי וסילוק יד לביהמ"ש על כל המשתמע מכך.

ביום 30.03.2015 הגיש האיש לביהמ"ש תביעה לסילוק יד של האשה מהדירה וסעדים נוספים. ביום 31.03.2015 הגיש האיש לביהמ"ש הרבני בת"א בקשה מוסכמת לגירושין. הבקשה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הוגשה בלי תיאום עם האשה. בבקשה נטען שהאיש הגיש לאשה הודעה שרצונו להתגרש, ועל האשה לפעול בהתאם לסעיף 9 להסכם ולקבל את גיטה. ביום 01.06.2015 הודיעה האשה שהבקשה הוגשה בניגוד לדעתה, ובקשה למחוק את הבקשה ולסגור את התיק. וביום 02.06.2015 ביה"ד נעתר לבקשה.

ביום 01.06.2015 הגישה האשה לביהמ"ש תביעה לאכיפת הסכם הממון, בו טענה שהאיש גרם בהתנהגותו לקלוקל חייהם המשותפים, והיפר חלק מהוראות ההסכם. האשה תבעה לחייב את האיש לקיים את התחייבויותיו לפי ההסכם, ולהשיב כספים שנטל שלא כדין. כמו כן תבעה שביהמ"ש יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון ויורה על חלוקה לא שוויונית של נכסים שהם ברי האיזון.

באותו היום הגישה האשה לביה"ד תביעה לחייב את האיש במזונותיה ולהבטיח את מדורה. האיש התנגד לסמכות ביה"ד לדון בתביעה, וטען שלפי הסכם הממון, הסמכות מסורה לביהמ"ש. לאחר דיון אחד הוחלט על הגשת סיכומים. ביום 02.03.2016 קיבל ביה"ד את עמדת האיש, קבע שהסמכות מסורה לביהמ"ש והורה על מחיקת התביעה וסגירת התיק.

ביום 10.07.2015 אירע עימות חריף בין הצדדים. האשה הזמינה את המשטרה. הבעל הורחק ל 5 ימים, ומאז לא שב לדירה.

ביום 07.10.2015 הגיש האיש לביהמ"ש תביעה למשמורת הקטין. ביום 28.12.2015 הגישה האשה לביהמ"ש תביעה לחייב את האיש לשלם לה את הוצאותיה עבור מזונות הקטין. ביום 10.01.2016 הגיש האיש לביהמ"ש תביעה לחייב את האשה לשלם לו דמי שימוש ראויים עבור השימוש שהיא עושה בדירתו. ביום 07.04.2016 הגישה האשה תביעה לחייב את האיש לשלם לה מזונות אשה.

ביום 21.06.2016 הגיש האיש לביה"ד את תביעת הגירושין. בדיון שהתקיים ביום 09.07.2017 הצדדים הודיעו כי הם מסכימים להתגרש לאלתר. הגט סודר ביום 17/07/2017. לקראת שנה"ל תשע"ח (ספט' 2017) עזבה האשה את הדירה ועברה להתגורר עם הילד בעיר מודיעין.

ביום 01.08.2018 ניתן בביהמ"ש פסק דין מאוחד בתביעות הצדדים. הנוגע לענייננו היא הכרעת ביהמ"ש בסוגיית הרכוש. ביהמ"ש קבע (עמ' 24-25) שלא התקיימו התנאים שנקבעו בהסכם לאיזון זכויות כספיות שנצברו במהלך הנישואין, והסכום היחיד שעומד לחלוקה הוא סכום של 150,000 ש"ח שהאיש משך מהחשבון המשותף בחודש מרץ 2015.

לאור העובדה שהתביעות ההדדיות לאיזון משאבים נדחו, התחדש ביתר שאת הדיון בתביעת הכתובה. האשה הגישה תביעה ביום 14.04.2019. ביה"ד קיים שני דיונים. בדיון שהתקיים ביום 26.11.2019 הצדדים הגיעו להסכם לפיו הצדדים יגישו את סיכומיהם, ביה"ד יכריע בתביעה על פי החומר שבתיק בין לדין ובין לפשרה, מבלי לאפשר את חקירת הצדדים ומבלי לקיים דיון הוכחות לשמיעת עדויות והצגת ראיות. הצדדים קבלו בקניין על הסכמתם.

לצורך מתן פסק הדין עיינו בכל החומר שבתיק, והצדדים נדרשו והמציאו לתיק חומרים נוספים.

בתיק ישנם פרוטוקולים של הדיונים שהתקיימו בתאריכים: 13.10.2015 ; 06.12.2016 ; 07.05.2017 ; 08.05.2017 ; 09.07.2017 ; 17.07.2017 ; 14.07.2019 ; 26.11.2019

הגיעה עת ההכרעה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אקדמות מילין

כתביעת כתובה כעין זו שלפנינו, בה שני הצדדים רצו בגירושין במידה כזו או אחרת, ביה"ד תר אחר 'קו השבר' שממנו ואילך נפרדו דרכי הצדדים לבלי שוב. על פי רוב מדובר באירוע אחד או ברצף של אירועים תכופים שהובילו לכך שאחד הצדדים עזב את הבית המשותף. לעתים מדובר באירוע שהיה בבחינת 'מכה בפטיש' על יחסים רעועים שהתקלקלו זמן רב קודם, שהוביל להחלטה של הצדדים או אחד מהם להתגרש. לעתים מדובר בבני זוג שהחליטו בתוכם פנימה להתגרש, והמתינו לשעת כושר שבה יוכלו להיפרד מבלי לפגוע בזכויותיהם ואולי אף לזכות ליתרון בהליכים המשפטיים הצפויים.

בירור זה, מן המלאכות הקשות שבבית הדין הוא. כל צד מציג את הצד שכנגד באור אפל. מצרף מעשים פסולים, לאמירות קשות ומיותרות, ו'בונה' לצד שכנגד דמות איומה בוגדנית ולעתים אף מסוכנת שכל חפצה ומגמתה לרמוס ולהשפיל את בן/בת הזוג. ביה"ד האמון על משפט צדק יבחן כל מעשה אמירה וטענה, ויחליט האם ניתן לקבוע על פי החומר שבתיק מי מהצדדים גרם במעשיו ובמחדליו לפירוק הנישואין, אם לאו.

להלן סיכום טענות הצדדים, מפיהם ומפי כתבם, בדיונים שהתקיימו בבית הדין ובביהמ"ש, בכתבי הטענות שהוגשו לבית הדין ולביהמ"ש, ובסיכומי הצדדים.

טענות הצדדים

בפתח דבריה טוענת האשה טענה משפטית, שעל האיש להוכיח שהיא איבדה את זכותה לקבל את כתובתה שהיא מוחזקת בה כדין. והאיש, לא זו בלבד שלא הוכיח את טענתו, אלא הוכיח בהגשת תביעת הגירושין כי הוא חפץ בכל מאורו בגירושין, ולא בעטייה של האשה שהיתה רעיה מסורה ונאמנה, אלא מפני שנתן עיניו באשה אחרת. האשה מתארת את חייה עם האיש בתיאור קודר, ומאשימה אותו בהתנהגות בלתי נסבלת ואלימה.

האשה טוענת שבמשך כל תקופת הנישואין האיש היה נעדר רוב שעות היום מהבית, ואילו היא שמשה אשת בית ואם במשרה מלאה, בנוסף לעבודתה כאופטומטריסטית. האשה טפלה בבנם המשותף ובבנותיו של האיש מנישואיו הקודמים. האיש מאידך היה מנהל את האשה, נתן לה הוראות בסגנון בוטה 'כל זמן שאת אוכלת מהיד שלי את תעשי מה שאני אומר לך', ואם לא צייתה היה נוקט כנגדה בסנקציות ומאיים שיגרשה מהבית.

האשה טוענת שכשבווע לאחר לידת הילד חווה האיש משבר נפשי, בעטיו דרש מהאשה להוציא את עריסת התינוק מחדר השינה, סירב לעשות לילד ברית מילה והשליך את בגדיה על הרצפה. משסירבה, עזב את חדר השינה, החרימ את האשה ולא דיבר איתה חליפות במשך 4 חודשים תמימים, שבסופם שלח לאשה באמצעות ב"כ עו"ד ר' דליהו הודעה כי הוא מעוניין להתגרש, ודרש שתתפנה מהדירה יחד עם בנם. האשה נכנעה לדרישתו של האיש, הוציאה את עריסת התינוק מחדר השינה לחדר משלו בהרחבה של הדירה שנבנתה באותה עת והבליגה למען שלום בית. כשנה לאחר מכן, בחודש אפריל 2013, נאלצה האשה להזמין את המשטרה לאחר שהאיש נעל את הדירה מבפנים באמצעות בריח ומנע ממנה להיכנס לדירה. על אף התנהגותו הרעה של האיש, שקדה האשה על שלום ביתה, פנתה אל האיש ושלחה אליו הודעות עם דברי ריצוי אך האיש התעלם. האשה אף יזמה פניה אל יועצת הנישואין צ' ג', אך האיש הגיע לשתי פגישות, שגם אותן הקליט בחוסר תום לב, וסירב להמשיך בטיפול.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ככלל טוענת האשה שהצדדים היו מסוכסכים לפרקים מתחילת הנישואין, היו אמנם תקופות טובות שהצדדים בילו יחדיו ואף נסעו לחו"ל, אך היו תקופות של חודשים ארוכים שהאיש היה מסתגר ומתנתק ולא עונה לה, יוצא ובא מתי שהוא רוצה. בכל פעם שלא חייכה אליו היה עובר לישון בחדר השני. לדבריה ישנה יותר לבד מאשר ביחד עם האיש. אף על פי כן חפצה בשלום בית ופנתה לבני משפחה וחברים שיסייעו לצדדים והציעה תוכנית טיפול. גם בביהמ"ש בקשה שהאיש יחזור הביתה.

האשה טוענת שהאיש הפר את התחייבותו בהסכם הממון לשלם את כל הוצאות הבית והמשפחה, ולאפשר לאשה לחסוך מדי חודש סכום של 10,000 ש"ח ממשכורתה להבטחת זכויותיה ועתידה. במקום זאת, האיש הותיר את האשה ללא אמצעי תשלום והפעיל נגדה 'טרור כלכלי' עד שמחוסר ברירה נאלצה להשתמש במשכורתה וללוות כספים מבני משפחתה לצורך מימון הוצאות המשפחה. האיש לא שילם אף את הדברים הבסיסיים ביותר כמו תשלום למוסדות החינוך של הילד ותשלום לחברת הגז שבעקבות כך נתקה את זרם הגז. כמו כן לא עמד האיש בהתחייבותו לרכוש דירה שתהיה בבעלות הצדדים.

האשה טוענת שבחודש מרץ 2015 האיש התקין מצלמות בדירה ופגע בפרטיותה, הקניט אותה עד שהטריף את דעתה, ואז הקליט את הדברים שאמרה כדי שישמשו אותו כראיה במשפט.

האשה טוענת שבתקופה שקדמה לעזיבתו הסופית, נהג האיש כמו רווק הולל. נעדר ימים רבים מהבית, בילה במלונות ובמסעדות פאר ובנסיעות לחו"ל והותיר את האשה בגפה. האיש אף לא שעה לתחנונה שישוב הביתה על מנת לפגוש את בנם הקטן שהתגעגע אליו. לדבריה האיש לא היה בקשר עם בנו עד שרשויות הרווחה התערבו בראשית חודש נובמבר 2015.

באשר לאירוע שאירע ביום 10.07.2015 שבגיניו הורחק האיש מהדירה, טוענת האשה שהצדדים התווכחו ביניהם על דבר פעוט, מי מהם ייקח את בנם לגן. היה זה יומו של האיש, אך האיש התעכב והאשה הודיעה לאיש שתיקח את הילד במקומו. האיש התנגד וחסם את דלת הכניסה בגופו. כשניסתה לצאת הדף אותה באלימות, ועל מנת להגן על עצמה הזמינה את המשטרה. האשה טוענת שחששה מן האיש היה אמיתי לאור התנהגותו והעובדה שהוא אובחן כחולה במחלת עצבים 'קוליטיס'. האשה מציינת שתוך כדי האירוע התקשרה לעורך דינה שהנחה אותה להתקשר למשטרה ולבטל את הקריאה. אך במשטרה סירבו לבקשתה.

האשה טוענת שארבעה חודשים לפני שהאיש עזב את הדירה, הוא חילק את זמנו בין ביתם לבין ביתה של המאהבת ובת זוגו הנוכחית גב' ט' י' בגבעתיים, איתה היה מבלה במסעדות. בסופי שבוע היה מבלה בבתי מלון ברחבי הארץ. מיום שעזב את הדירה, עבר להתגורר באופן קבוע עם המאהבת וזנח אותה ואת ילדם. כך במקום לדאוג לאשתו ובנו, שילם האיש את הוצאות המאהבת וילדיה. האשה מאשימה את המאהבת בפירוק הנישואין כשם שלטענת האשה גרמה לפירוק נישואיו הראשונים של האיש.

האשה טוענת שבנוסף לגב' י' היו לאיש שתי מאהבות נוספות שהאשה נקבה בשמותיהן בדין. האשה לא ידעה לומר מתי התקיים קשר בין האיש לשתי הנשים והיכן, ולא הציגה כל אסמכתא מלבד דברים בעלמא. בסיכומיה, לא חזרה על טענה זו.

האיש טוען מנגד שנישואי הצדדים לא עלו יפה מתחילתם. האיש מאשר ששלח לאשה הודעת פירוד בשנת 2012 ורצה בגירושין, אלא שלדבריו המשבר בנישואין לא נגרם בעטיו, אלא עקב התפרצויות הזעם של האשה, והתנהגותה האגרסיבית והאימפולסיבית לכל אורך הנישואין. האשה כינתה את האיש בכינויי גנאי קשים, פגעה בבתו מנישואיו הקודמים, סיכלה את לינת

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בנותיו בביתם, גנבה ממנו חפצים שונים, השליכה את בגדיו והשחיתה אותם, השחיתה את תמונות בנותיו, כתבה לו פתקים עם תכנים מעליבים, סילקה אותו מחדר השינה ונעלה את הדלת, מנעה ממנו יחסי אישות, התהוללה בסופי שבוע במשך לילות שלמים במועדונים וחזרה שתיה לביתם, איימה שתשפיל ותבזה אותו במקום עבודתו, קשרה קשר עם עובדת שלו לשעבר ודרבנה אותה להגיש נגדו תביעה משפטית ולוותה אותה במהלך התביעה. האיש מאידך פעל למען שלום בית ופנה יחד עם האשה ליעוץ נישואין, שהוכשל על ידי האשה.

האיש טוען ששנה לפני הפירוד (יולי 2014) הקרע בין הצדדים נעשה בלתי הפיך. האשה מאסה בו לאחר שהגיעה למסקנה שהוא אדם בלתי נסבל וחסר תקנה, והחליטה לעשות שינוי בחייה ולהוביל מהלך של גירושין. בתקופה זו, האשה החריפה את גידופיה כלפי האיש, ביזתה אותו בקבוצת וואטצאפ משפחתית כשהפיצה תמונה של המקרר בביתם וצירפה כיתוב שהאיש מרעיב אותה ואת בנם, על אף שיום קודם לכן ערך קניה עבור הבית. האשה הבהירה לאיש שרצונה ורצונם של הוריה ובני משפחה שתתגרש ממנו בהסכם לאלתר. כמו כן פעלה האשה לנתק את הקשר בין האיש לילדו, והטיחה בו שלא יזכה לראות את הילד. כשהאיש הודיע לאשה בחודש מרץ 2015 שרצונו בגירושין, התבצרה האשה בדירת הצדדים, התנגדה לגירושין משיקולים טקטיים תוך כדי שהיא מנסה לסחוט מהאיש זכויות שאינן מגיעות לה לפי ההסכם. כשניסיון הסחיטה לא צלח, הגישה האשה לביהמ"ש תביעה רכושית שבמסגרתה תבעה לערוך איזון משאבים בנכסי הצדדים ודברים נוספים שאינם מגיעים לה לפי ההסכם.

האיש טוען שביום 10.07.2015 שבו נפרדו הצדדים, האשה עשתה פרובוקציה מכוונת כדי לסלקו מהבית, הזמינה את המשטרה, השפילה אותו בפני בנם והגישה כנגדו תלונה שקרית כביכול תקף אותה. לאחר שסלקה את האיש מהבית, התרתה בו שאם ינסה לשוב תגיש נגדו תלונה במשטרה. על אף כל האמור, נמנע האיש מהגשת תביעת גירושין עד חודש יוני 2016, על מנת לאפשר קיום מו"מ בין הצדדים, ולייתר את ההליכים המשפטיים.

האיש טוען שהאשה המשיכה במעלליה תוך כדי ההליכים המשפטיים, העלימה כחצי מיליון ש"ח שצברה בתקופת הנישואין, ובעת שעזבה את הדירה גזלה את תכולתה ששוויה מוערך בסך של 200,000 ש"ח.

האיש משיב לטענות האשה. במענה לטענה שבגד בה עם שלש נשים שונות, טוען האיש שמעולם לא בגד באשה, והדגיש שלא יסכים לשום פשרה כספית המבוססת על הטענה שהוא בגד באשה. האיש מציין שהאשה לא הזמינה אף אחת מהנשים לעדות.

במענה לטענת האשה שהאיש הפעיל כנגדה טרור כלכלי והותיר אותה בלי אמצעי תשלום, טוען האיש שהעובדה שהאשה חסכה בתקופת הנישואין 600 אלף ש"ח מהכנסותיה מוכיחה שהוא סיפק את כל צרכיה כפי שהתחייב וכל הכנסתה נצברה בחיסכון.

במענה לטענת האשה שהאיש חולה במחלת עצבים, טען האיש בפני ביהמ"ש (בפרוטוקול מיום 28.11.2016) שמחלת הקוליטיס שממנה הוא סובל אינה מחלת עצבים אלא מחלה תורשתית שירש מאמו, שמתפרצת אצל בני אדם שכולאים בתוכם את עצביהם ולא פורקים אותם. ואדרבא התפרצות המחלה מוכיחה שהוא לא סבל ממחלת עצבים אלא כלא את כעסו המוצדק על האשה.

בפרק ההלכתי טוען האיש שהאשה הפסידה את כתובתה ותוספת כתובתה מכמה טעמים. האשה היא: מורדת מתשמיש וממלאכות הבית בטענת מאיס עלי, עוברת על דת יהודית ומוציאה שם רע על בעלה. למצער טוען האיש, שהצדדים מורדים זע"ז והאשה הפסידה את תוספת כתובתה. את טענתו זו האחרונה טוען האיש בהסתייגות, ומדגיש שהוא חפץ מלכתחילה בשלום

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית, וממש התחנן לסיוע בעניין, אך האשה דחתה את ניסיונותיו ודבקה ברצונה להתגרש, עד שנואש והגיש את תביעת הגירושין, וגם לאחר מכן, היה נכון לבחון את האפשרות לשלום בית, אם האשה היתה מגלה נכונות לכך. האיש מוסיף שהחלטתה של האשה להתגרש לא נבעה מהתנהגותו של האיש, אך גם אם היה ממש בטענתה שהאיש הוא שתלטן וכוחני, הן האשה היתה מודעת לכך ועל דעת כן נישאה לו.

ככל שיסבור ביה"ד שאי אפשר להכריע על פי החומר שבתיק מי מהצדדים גרם לפירוק הנישואין ויש ספק בדבר, יטען האיש שאין להוציא ממון כנגד הפוסקים שסוברים שהאיש מוחזק בממונו כנגד שטר הכתובה. ואף לדעת הפוסקים שסוברים שהאשה מוחזקת בכתובתה, יטען האיש שבמקרה כמו זה שלפנינו שלפי ההבנה הפשוטה האשה גרמה לפירוק הנישואין אין להוציא ממון מהאיש, שהפשטות גוברת על חזקת החיוב של האיש לשלם את הכתובה.

וככל שיסבור ביה"ד שהאשה זכאית לכתובה, על ביה"ד להביא בחשבון את הכספים שהאשה צברה בתקופת הנישואין בסך של מאות אלפי ש"ח.

האשה משיבה לטענות האיש. במענה לטענת האיש שבחודש אפריל 2013 הגישה נגדו תלונת סרק למשטרה, טוענת האשה שהאיש לא הותיר לה ברירה. האשה מספרת שבאותו ערב היה ביניהם ויכוח, האשה בקשה לצאת לאירוע והאיש התנגד ואיים שאם תצא לא תוכל לחזור. וכך היה, האיש נעל את הבריח הפנימי של הדלת וניתק את הטלפון. והאשה בייאווה התקשרה למשטרה שתסייע לה להיכנס הביתה.

במענה לטענת האיש שהאשה היתה נועלת את דלת חדר השינה ומונעת ממנו להיכנס לחדר, טוענת האשה שלא היו דברים מעולם. אדרבא, האיש היה עוזב את חדר השינה וישן בחדר השני בכל פעם שרצה 'להעניש' את האשה שלא צייתה להוראותיו ולפי מצבי רוחו המשתנים.

במענה לטענת האיש שבחודש ינואר 2015 האשה הפיצה בקבוצת פייסבוק של המשפחה המורחבת תמונה של המקרר בביתם וכתבה שהאיש מרעיב אותה ואת ילדה, על אף שזמן קצר קודם לכן האיש עשה קניה גדולה של מוצרים לביתם, טוענת האשה שהאיש אכן נקט כנגדה בסנקציות כלכליות ועקב כך שלחה בעת מצוקה הודעה בקבוצה, אך לא כתבה שהאיש מרעיב אותם, אלא נוסח מתון יותר: "כך נראה המקרר אצלינו בבית ביום שישי. עקב החרם הכלכלי שא' (הבעל) משליט כבר חודש ימים. מישוהו יכול לעזור??". האשה טוענת שאחר כך התנצלה על ההודעה הפוגענית, ואחי הבעל שניהל את הקבוצה קיבל את ההתנצלות והחזיר אותה לקבוצה. ביחס לקניה שעשה האיש יום קודם לכן, טוענת האשה שמדובר ברכישה של מוצרי ניקיון עבור מקום עבודתו של האיש, ולא במצרכי מזון שהיו נחוצים כל כך בביתם.

במענה לטענת האיש שהאשה קללה אותו קללות נמרצות, טוענת האשה שלא היו דברים מעולם. ההקלטות שצורפו לתיק אינן קבילות כראיה, הן מפני שהן חסרות את תאריך ההקלטה, והן מפני שהן עברו עריכה שבה הושמטו הדברים שהאיש אמר לאשה שגרמו לה להתבטא כפי שהתבטאה. האשה טוענת שהאיש הודרך על ידי בת זוגו הנוכחית, שהיא עורכת דין במקצועה, להתעמר באשה עד שמתוך כעסה ועלבונה תאמר דברים שיסייעו לו משפטית. כראיה למעורבותה של בת זוגו של האיש, מציינת האשה שהזמנת תמלול ההקלטה נעשתה על ידי בת זוגו של האיש, כמופיע בפרטי ההזמנה.

האשה טוענת שזו דרכו של האיש להתל באשה ולהתיש אותה עד ששיגי את מבוקשו. כך נהג לאורך ההליכים, כשביקש לדחות דיונים בטענה שהוא איננו מיוצג ואז הופיע עם עורכי דין,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כשביקש להזמין חוקר ואז ויתר על החקירה, ואחר כך ויתר על חקירות הצדדים ודיון הוכחות, ובינתיים עיכב את הגט בזמן שהוא מתגורר עם בת זוגו.

במענה לטענת האיש שכתביעה הרכושית שהגישה לביהמ"ש הוכיחה האשה שרצונה להתגרש מהאיש ולחלק את הרכוש, טוענת האשה שכל שביקשה הוא להגן על זכויותיה לפי החוק ולכפות על הבעל לקיים את חלקו בהסכם הממון.

במענה לטענת האיש שהאשה פגעה בפרנסתו כאשר תמכה בעובדת שלו שפוטרה והדריכה אותה להגיש כנגדו תביעה בבית דין לעבודה, טוענת האשה שהיתה בקשר טוב עם כל עובדיו של הבעל, ועובדת זו פנתה אליה מיוזמתה כדי שתסייע לה כנגד התעמרותו של האיש.

במענה לטענת האיש שהאשה גזלה את תכולת הדירה של הצדדים והבריחה כספים לחשבונה הפרטי, טוענת האשה שהכספים שנטלה מגיעים לה לפי הסכם הממון, וענין הריהוט התברר בביהמ"ש שם אמר האיש דברים אחרים.

במענה לטענת האיש שהמתין עם תביעת הגירושין במשך כשנה על מנת לאפשר לצדדים לקיים מו"מ להסדר כולל, טוענת האשה שהגירושין לא היו דחופים לאיש שקיים זוגיות מלאה עם בת זוגו.

במענה לטענת האיש שהאשה הפסידה את כתובתה כדין אשה המקללת את בעלה, מציינת האשה לדברי הפוסקים שסוברים שאשה שמקללת את בעלה ללא כל סיבה מפסידה את כתובתה, אבל אשה שמקללת בעל שמתעמר בה, כמו במקרה זה שהאיש יזם שיחה מוקלטת והתגרה באשה עד שבסערת נפשה אמרה לו דברי נאצה, אינה מפסידה את כתובתה. עוד מציינת האשה לדברי הפוסקים שסוברים שאשה שמקללת את בעלה אינה מפסידה את כתובתה אלא אם כן קללה אותו בשם השם. עוד מציינת האשה לדברי הפוסקים שכתבו שאשה המקללת את בעלה אינה מפסידה את כתובתה אלא אם כן התרו בה תחילה, ובמקרה זה, לא קדמה התראה לקללה. גם אם יוכח שהאיש התרה באשה שלא תקלל אותו, לדעת הרבה פוסקים לא די בכך, והאיש צריך להתרות באשה שתפסיד את כתובתה.

יש טענה אחת, מופרכת ומקוממת, שחוזרת שוב ושוב בכתבי הטענות של שני הצדדים. הצדדים מנסים לערער זה את טענותיו של זה בנימוק שהצד שכנגד ויתר על חקירת הצד שכנגד והזמנת עדים להוכחת טענותיו. הצדדים 'שכחו' ככל הנראה שהיתה ביניהם הסכמה הדדית שלא לקיים חקירות של הצדדים ודיוני הוכחות. וכיצד אם כן יטענו שוויתור על חקירה והזמנת עדים תערער את אמינותן של הטענות של הצד שכנגד.

עד כאן טענות הצדדים באשר לזכאותה של האשה בכתובה ובתוספת כתובה.

בהינתן פסק דין המזכה את האשה בכתובה ובתוספת כתובה, טוענת האשה שיש לחייב את האיש בכתובה ובתוספת כתובה בסך של 520,000 ש"ח במלואם. ואף הדיינים החשובים שסוברים שאין לחייב את האיש לשלם לאשה סכום גבוה כל כך שכתוב בכתובה, יודו במקרה הזה. שעיקר נימוקם הוא, שהחתן הצעיר לא הבין שהוא מתחייב לשלם סכום גבוה כל כך, וגם אם הבין לא היתה לו גמירות דעת להתחייב בסכום המופרז. ובמקרה שלפנינו, האיש היה מבוגר ומנוסה לאחר פרשת גירושין קשה, והיה מודע לחלוטין לאפשרות שיידרש לשלם את הכתובה במלואה. הסכום אף הוא אינו מופרז עבור האיש שבאותה עת היה בעלים של חברה ושל נכסי נדל"ן רבים (פורטו בהסכם הממון סעיף 3.1). האשה מציינת שבכל מהלך הדיונים האיש לא טען לא בכתב ולא בעל פה שהסכום שבכתובה מוגזם, משמע שגם הוא הכיר בחולשת טענותיו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

דיון

הצדדים מתייחסים בטענותיהם לרצף של אירועים על פני כחמש שנים שאירעו בכמה 'זירות': בבית הצדדים, במקום עבודתו של האיש, בערכאות השונות, ובתחנת המשטרה. הצדדים מחברים דיבורים למעשים ויוצרים לעצמם תדמית של בן/בת זוג המגונן על שלום הבית על אף שבן/בת הזוג פגע בו אנושות.

על דבר אחד אין מחלוקת, שחיי הנישואין של הצדדים לא היו טובים, וריב ומדון היו מנת חלקם. המחלוקת היא בשאלה מי גרם במעשיו ובמחדליו למצב הרע. הצדדים מתייחסים לכמה אירועים, כל צד מציג את הפרשנות שלו לאותם אירועים, כל אירוע כזה הוא 'תחנה' נוספת במסע שהסתיים בגירושיהם של הצדדים, ולכל אירוע כזה יש תרומה להתדרדרות ביחסיהם של הצדדים.

האירוע הראשון

הצדדים נישאו כאמור בחודש אפריל 2011. ערב נישואיהם הסכימו הצדדים לערוך הסכם ממון. שמונה חודשים לאחר נישואיהם וחודש וחצי לאחר לידת בנם ההסכם אושר בביהמ"ש. חודשיים וחצי לאחר אישור ההסכם האיש החליט שהוא רוצה להתגרש ושלח לאשה הודעה שעליה לעזוב את הדירה. הצדדים האשימו זה את זה בנסיבות המשבר, אך לא הביאו כל ראיה לטענותיהם. גם בלי ראיה ברור שנישואי הצדדים היו מקולקלים מתחילתם ולא ניטעו ביניהם יסודות האמון החיוניים כל כך לחיי נישואין וזוגיות. וכשאינן אמון יש חשדנות שמקשה מאד על בניין הקשר בין האיש לאשה. למעשה, מלכתחילה נישואי הצדדים היו ב'סיכון גבוה' לגירושין. עבור האיש אלו נישואין שניים, ועבור האשה אלו נישואין מאוחרים. הצדדים אישרו הסכם ממון שבו כל אחד שומר על זכויותיו לעת גירושין. הניסיון מלמד שהסכם מסוג זה יוצר מתח וחשדנות בין האיש לאשה, מונע התפתחות טבעית של יחסי אמון וחיי משפחה תקינים, ובמקרים רבים הוא בבחינת 'נבואה שמגשימה את עצמה'.

נראה שהצדדים מודעים לכך שקשה להסביר כיצד נוצר משבר חריף כל כך בשלב מוקדם כל כך של הנישואין, לאחר אירוע מקרב של לידת ילד משותף, לכן ניסו להקצין את טענותיהם. האשה טענה ללא כל אסמכתא שהאיש סבל מבעיה נפשית (עבר עליו משהו, כלשונה). האיש טען שהאשה האגרסיבית והאימפולסיבית נעלה את דלת חדר השינה. לדברי שניהם, לא ברור כיצד באמצע המשבר החריף מצאו זמן לשיתוף פעולה משפטי, ואישרו את הסכם הממון בביהמ"ש.

האירוע השני

המשבר הבא בחיי הצדדים אירע בחודש אפריל 2013. האשה יצאה לאירוע, וכשחזרה גילתה שהאיש נעל את דלת הכניסה באמצעות בריח והזעיקה את המשטרה. גם במקרה זה אין מחלוקת על העובדות העיקריות אלא על משמעותן. האיש טוען שאשה שמזמינה את המשטרה בקלות כזו אינה מעוניינת בבעלה. האשה טוענת שאיש שמותיר את אשתו מחוץ לדלת ומאלץ אותה להתקשר למשטרה אינו רוצה בה. בין כך ובין כך ברור שהמצב בין הצדדים היה מתוח. בני זוג שחיים בשלום, גם בזמן מריבה לא נוקטים בפעולות כאלה. לא נועלים דלת על בריח ומותירים את האשה בחוץ ולא מזמינים את המשטרה, אלא פונים לבני משפחה וחברים קרובים שיתווכו בין בני הזוג.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מחקירת המשטרה שנערכה באותו ערב אפשר ללמוד על מצב היחסים בין הצדדים. החוקר שאל את האשה: האם מלבד ויכוח מלולי היה היום ביניהם עוד משהו חריג? והאשה השיבה: שלא היה שום דבר שנוגע לטיפול משטרתי. האשה אישרה בחקירתה שהאיש מעולם לא הרים עליה יד או איים עליה והיא אינה חוששת מפניו, יחד עם זאת אמרה שהריבים ביניהם פוגעים בה נפשית, כי היא נתונה למצבי רוח של הבעל. החוקר אמר לאשה שהאיש אמר שהם בתהליך פרידה, והאשה אמרה: שיגיד, אתמול הוא חיך אלי, אנחנו לא בתהליך, בעצם אני כבר לא יודעת, זה עניין של מצבי רוח. החוקר שאל את האשה: האם המצב שהאיש ישן בחדר אחד והיא בחדר אחר מקובל עליה? והאשה השיבה: לא, אך אין לי מה לעשות... כי זה דבר שנתון למצבי רוח שלו, הוא יכול גם פתאום לא לבוא הביתה ליומיים.

בסופה של חקירה האשה סירבה להגיש תלונה נגד האיש, והתיק נסגר בעילה של היעדר עברה פלילית במעשה שיוחס לאיש.

החקירה - שיחה מלמדת יותר מכל על מצב היחסים בין הצדדים. החוקר לא בדה מליבו את הדברים שאמר לאשה בשם האיש, שהצדדים נמצאים בתהליך פרידה וישנים בחדרים נפרדים. האשה ניסתה למזער את הנזק שנגרם מהזמנת המשטרה, ובודאי לא היתה מעוניינת להחריף את המצב כשאמרה לחוקר שהאיש נעלם מהבית, סובל ממצבי רוח משתנים, והריבים ביניהם פוגעים בה. הוא אשר כתבנו, שבאותה עת היחסים בין הצדדים היו טעונים, ומעשיהם בהתאם.

התדרדרות היחסים, הודעת הפירוד עד הפירוד בפועל.

אירוע משמעותי נוסף אירע בחודש ינואר 2015, למחרת מסיבת בת המצוה של בתו של האיש. האשה צלמה את המקרר בביתם, שלחה את התמונה בקבוצת הוואטצאפ של משפחת האיש וצרפה את ההודעה הבאה: "כך נראה המקרר אצלינו בבית ביום שישי. עקב החרם הכלכלי שאילן משליט כבר חודש ימים. מישהו יכול לעזור???"

הצדדים מייחסים חשיבות רבה לאירוע זה, ומקדישים לו פרק ניכר בכתבי טענותיהם. האשה טענה ששלחה את ההודעה מתוך סערת רגשות, ומיד אחר כך התנצלה על המעשה והושבה לקבוצה בוואטצאפ. האיש טען שהאשה השפילה אותו בטענת שקר וצירף חשבונית קניה שנערכה יום קודם לכן. האשה השיבה שמדובר בקניה עבור מקום עבודתו.

לדעת ביה"ד, בנסיבות אחרות האירוע היה מסתיים בהתנצלות, אלא שהצדדים היו מסוכסכים, ויחסיהם המעורערים ממילא ספגו מכה נוספת, ומעט האמון שנותר ביניהם אבד.

המהלך של הגירושין החל בחודש פברואר 2015. האיש שכר את שירותיו של עו"ד סידי שהכין עבורו את הודעת הפירוד שנשלחה לאשה ביום 04.03.2015 ושקד במרץ על הכנת התביעות והגשתן. בחודשים מרץ-יולי 2015 הצדדים הגישו תביעות לבית הדין ובית המשפט. מפירוט התנועות בכרטיס האשראי של האיש שצורף לתיק אנו למדים שבחודשים מרץ-ספטמבר 2015, אחת לכמה שבועות, האיש בילה את סוף השבוע בבתי מלון ואתרי נופש.

יחסי הצדדים בתקופה זו היו רעועים מאד, האיש נעדר הרבה מן הבית, המתח בין הצדדים היה רב. האשה טענה שהתחננה לאיש שיחזור הביתה, וצירפה לתיק הודעות טקסט ששלחה לאיש בחודשים ינואר-יולי 2015 שבהן נקרא האיש לשוב הביתה, לשלם את הוצאות הבית או למצער להשאיר לאשה אמצעי תשלום. האשה תיארה את הילד המתגעגע לאביו הנעדר, וציינה שבחודש מאי וחלק מחודש יוני האיש לא היה בבית באף אחד מסופי השבוע.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אין ספק, מצוקתם של האשה והילד היתה אמיתית. הילד התגעגע לאביו. האשה היתה זקוקה לכסף. אך אנו עוסקים ביחסים האישיים בין הצדדים, ובהודעות שנשלחו אין דבר שיכול ללמד על רצונה של האשה בשלום בית. את ההודעות שנשלחו בחודשים מאי ויוני 2015 יש לבחון בזהירות יתירה. אין לשלול את האפשרות שההודעות נכתבו בהנחיית עורך דינה של האשה.

האיש מנגד טען שהאשה חירפה וגידפה אותו ואף איימה עליו, וצירף לתיק תמליל של שתי שיחות של הצדדים שהוקלטו על ידו, אחת התקיימה פנים אל פנים ושניה התקיימה בטלפון, ותצהירים של האיש ושל המתמללת.

אין בתצהיר של האיש התייחסות לתאריך שבו התקיימו השיחות. בכתבי הטענות של הצדדים יש התנצחות סביב שאלה זו. האיש טען שהשיחה הראשונה התקיימה בביתם זמן מה לפני ששלח את הודעת הפירוד. האשה טענה בביה"ד (פרוטוקול מיום 13.10.2015) שהשיחה הראשונה התקיימה 'לפני שנתיים שלש'. ובביהמ"ש (פרוטוקול מיום 16.04.2016) אמרה שיתכן שהשיחה התקיימה לפני ששכרה את שירותיו של עורך הדין שלה. ואולם הזכרת שמה של היועצת ג' בפתח השיחה הראשונה מלמד שהשיחה התקיימה זמן מה לפני תחילת היעוץ הקצר אצל גב' ג' שהתקיים בחודש פברואר 2015 (10.02.2015 ו-19.02.2015, כעולה מהתכתבות בין האשה לבין היועצת שצורפה לתיק).

השיחה השניה התקיימה בטלפון בסביבות חודש מרץ 2015. ולא בביתם של הצדדים בחודש יוני 2015 כפי ש'אישרו' הצדדים בסכומיהם. לא בחודש יולי 2015, כפי שכתב האיש בתצהירו לביהמ"ש, ולא בחודש ספטמבר 2014 כפי שמוכן מדברי ב"כ האשה (ראה פרוטוקול ביהמ"ש מיום 28.11.2016). כך אנו למדים מפרטים שנאמרו בשיחה. האשה הזכירה את חג פורים (עמ' 2) שחל בחודש מרץ 2015. האיש הזכיר את האירוע של צילום המקרר שאירע בחודש ינואר 2015. האשה ציינה שהפגישה המשותפת אצל היועצת ג' התקיימה שלשה שבועות קודם לכן.

שתי השיחות רצופות בהאשמות קשות חרפות וגידופים, בעיקר מצד האשה. מטבע הדברים האיש שהקליט את השיחה נזהר בלשונו. האיש מציג את דברי האשה כהוכחה ניצחת לכך שרצתה בגירושין לפחות כמוהו. האשה טוענת שרצתה בשלום בית, והדברים נאמרו בעידנא דריתחא מתוך לב כואב של אשה נכגדת ומושפלת. לאור מה שהתברר לעיל ויתברר להלן שחיי הנישואין של הצדדים היו קשים, ויש רגלים לדבר שהקשר של האיש עם בת זוגו החל עוד קודם הפירוד בפועל. מתבקש אם כן לבחון בתשומת לב את טענת האשה לפי הקשר הדברים בשיחה.

בשיחה הראשונה, האיש מבקש מהאשה שקרובי משפחה יתערבו בסכסוך ביניהם כי 'המצב לא יכול להימשך כך'. האשה מסכימה שאמו של האיש תבוא לביתם, אך מתנגדת שהוריה ואחותה יבואו לביתם, ואומרת שההורים שלה לא יבואו, שהם לא יכולים לעזור לאיש, שהם מבינים שהאיש מטורף ושהיא חיה עם מטורף ורוצים שהיא תגמור את זה כמה שיותר מהר. הצדדים מסכימים שעליהם לעשות הסכם, ללכת לרבנות ולגמור את זה כמה שיותר מהר. האשה מבהירה שתחתום על ההסכם רק אם הוא מתאים לה, ואם לאו תיקח את ההסכם לעורך דין, ועד שהכל יגמר, על האיש להשאיר לה כרטיס אשראי או כסף בחשבון בנק.

להלן מבחר 'פנינים' ו'איחולים' מפיה של האשה: "למה אתה מחכה, יאללה לפני שתאשפז עוד כמה אנשים; בוא אתה רוצה להרביץ לי כדי להרגיש טוב עם עצמך; הניקו אותך רעל, רעל אכלת בילדות שלך, רעל, רעל אמא שלך סיפרה לי את כל הסיפורים של אבא שלך עם הרוסיות, אתה אותו דבר, איכסה, גם אתה כזה, אתה הבן של אבא שלך, איכסה, אתה לא מתעלל בי יותר, ולא באף אחד כאן. אני לא רוצה לחיות איתך; התקשרתי אליה (אל העובדת של האיש) והיא סיפרה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לי מה עשית לה, ... היא סיפרה לי את הסיפור שלך; תתבייש, התביישתי שאתה בעלי, גוזל כסף של אנשים חולים, הלוואי שהיא תיכנס בך. הלוואי הלוואי שהיא תכנס בך ועד אז אני אהיה גרושתך אני אוכל לבוא ולהעיד; לא רוצה לחיות איתך דקה, עוד דקה אחת לא חיה איתך כאן, במקום שנעשה את הטיפול, לא תזכה להיות עם הילד הזה, תתרחק כדי שלא תשרוט גם אותו, שהוא לא ילמד..., שלא תוריש לו את התכונות המגעילות שלך; אתה והכלבה הזונה (הכוונה לאחות האיש) שלא מסוגלים להזמין את ההורים שלך לקפה; לקח את הכסף של הברית ושם אותם אצלו, במקום לעשות לילד איזה קופה; ברכה תהיה לך, קללה מקוללת, כל הכסף שלך לתרופות ורופאים; גזע כזה בחיים שלי לא ראיתי."

במהלך השיחה, האשה כינתה את האיש בשלל כינויי גנאי: פסיכי, מתעלל סדרתי, מפגר, איכסה, גועל נפש, פסיכופת, דפקט, מפגר, דפוק, מטומטם, חזיר, יטמע, טיפש. קמצן, דוחה, מגעיל.

השיחה השנייה עסקה ברובה בסכום כסף שהאיש התחייב להעביר לאשה בפגישה אצל היועצת שהתקיימה שלשה שבועות קודם לכן. האשה דרשה לקבל את הכסף כעת, האיש דחה אותה וביקש עוד כמה ימים. השיחה התלהטה. האשה הטיחה באיש שהוא לא מקיים את הבטחתו, ואז נאמרו הדברים הבאים: האשה: "שנינו מבינים שמערכת היחסים בינינו תמה, למעשה לא היתה. למה אתה לא מתקדם בעניין, הילד נשרף. האיש: אני מתקדם בעניין תיכף תקבלי הסכם. האשה: אני רוצה לא לראות אותך, האיש: גם אני לא רוצה. האשה: ביום שיהיה לי גט ביד, אתה לא תספור לי את הנמשים בגב. אני לא יכולה לראות אותך, מגעיל אותי."

במשך השיחה הצדדים החלו להתווכח על פרטים שאמורים להיות מוסדרים בהסכם: מזונות ומדור הילד, פינוי הדירה, תשלום שכירות ומשכנתא, וחלוקה של כספים.

לקראת סוף השיחה הצדדים שינו את השיח האלים באחת, ודברו כמו בני זוג במשבר. האשה אמרה לאיש: "תגידי לי מה לעשות. האיש אמר: תגידי מה את רוצה. האשה השיבה: מה שאני רוצה אתה לא יכול לתת לי. א' (הבעל) אני לא כועסת עליך, אין בך את זה, אתה לא יכול לתת לי מה שאני רוצה. בהמשך האיש מדבר על הטיפול ואומר: חלק מהטיפול זה להסתכל על הדברים הנוראים שאנחנו עושים. האשה שאלה: אתה מסתכל? האיש השיב: אני מזמין אותך לבוא ולפתוח את כל הדברים האלה. האשה אמרה: איפה, אני הבאתי אותך לג' (היועצת) לעשות את זה, אתה בא אחרי שתי פגישות. האיש אמר: היית צריכה לשבת שם ולשמוע אותך מדברת. להבין באיזה מצב את שמה אותי. בהמשך האיש שאל: תגידי לי מה את רוצה בגדר השפיות. תקשיבי אני לא שונא אותך, אני לא כועס עליך. האשה התלהטה ואמרה: אני שונאת אותך. אתה הסיוט של החיים שלי. אני שונאת אותך בכל נפשי, אני לא סובלת אותך, אתה מגעיל אותי. אתה מרעיב אותי מרעיב את הבית. האיש שאל: אני מרעיב? "מכאן ואילך האשה חירפה וגידפה את האיש. במשך כמה דקות הצדדים לא הצליחו לסיים את השיחה. האיש איחל לאשה יום טוב, והאשה אחלה לו את כל הרע שבעולם.

המעברים הקיצוניים בשיחה מלמדים שבאותו זמן הצדדים רצו להתגרש אך הדבר לא היה מנוי וגמור עמם. כך נראה גם מהתייחסות הצדדים להמלצותיה של היועצת גב' ג', שהבינה שמה שמלבה את הסכסוך בין הצדדים הוא דרישת האשה שהאיש יממן את כל הוצאות הבית ויאפשר לה לחסוך את הכנסתה כפי שהתחייב. לכן בשלב ראשון הנחתה את האיש להעביר לאשה כסף או אמצעי תשלום אחר. היה ברור ליועצת שבלי זה לא ניתן להתחיל בטיפול משמעותי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

השיחות בין הצדדים פותחות אשנב למצב היחסים ביניהם בתקופה שקדמה להודעת הפירוד ובתקופה שמהודעת הפירוד ועד הפירוד בפועל. במקביל לפגישות עם יועצת הנישואין, הצדדים קיימו מו"מ לגירושין. הסגנון ותוכן הדברים שנאמרו קשים גם לאוזנם של דיינים שרגילים למרבה הצער לשמוע דברי נאצה. האשה 'התברכה' בשפת ביבים איומה. אין כל מעצור בלשונה. ברגע אחד היא עוברת מדברי פיוסים ושיחה על הפגישות אצל יועצת הנישואין לדברי בלע נוראים. גם דברים שאינם קשורים ישירות לזוגיות, כמו יחסו של האיש לעובדת בחנות של האיש, 'מפיקים' מהאשה דברים קשים מנשוא כלפי האיש ואחותו. יצוין שהאשה לא הזכירה ולא במילה את ניאופיו של האיש, אלא אך ורק את דרישותיה הכספיות. מכאן שטענתה שאמרה את הדברים בעידנא דריתחא לאיש הנואף, אינה אמת בלשון המעטה. האשה כעסה על האיש, ורצתה להתגרש ממנו לא פחות ממה שהוא רצה להתגרש ממנה, אך גם בעידנא דריתחא היתה מיושבת בדעתה וממוקדת בקבלת זכויותיה.

לאור המתח הרב בין הצדדים שניכר בשיחות, ויחסיהם המעורערים, לא ניתן לתלות את כישלון הייעוץ באחד מהצדדים. מלכתחילה לא היה סיכוי רב לייעוץ נישואין בין בני זוג שכל כך טעונים אחד על השני.

טענת האשה שתמלילי השיחות הינם ראיה פסולה, נדחית. התמלילים צורפו לתיק במהלך הדיונים ושוב לאחרונה. תוכן השיחות מלמד על מקומם ושעתם. התמליל נראה מלא ותוכן השיחות אותנטי. יש לציין שבדיון שהתקיים בביהמ"ש ביום 10.04.2016 בטענת האשה בכתב ההגנה לתביעת האיש לסילוק יד, שהאיש הוא שגרם לקלקול הנישואין, דרש ב"כ האיש לחקור את האשה על תמליל השיחה הראשונה. האשה התנגדה בטענה שהתמליל חסר את התאריך וכי הוא הוזמן על ידי בת זוגו של האיש, וטענות נוספות. וביהמ"ש (עמ' 6) דחה את טענותיה ואפשר את חקירתה. ובחקירתה האשה לא טענה שהתמליל מזויף ערוך או מומצא, ואישרה בפיה שאמרה את מרבית הדברים הקשים שנשמעו בהקלטה.

מאידך, טענת האיש שהאשה הודתה בשיחה השניה שהיא רוצה ליצור ניכור בין הילד לאביו ולנתק ביניהם אינה נכונה. האשה אמרה שהיא תקבע מתי האיש יראה את הילד, אך לא חלקה על זכותו להיות בקשר עם בנו.

טענה נוספת של האיש שהאשה מנעה מבנותיו ללון בביתו, אינה נכונה. האיש ציין להודעת מייל ששלחה לו גרושתו ביום 01.03.2015 שבה התקוממה על התבטאות של האשה כלפי בתה, ואיימה שלא תאפשר לבנות ללון אצלו. מדובר במקרה בודד, ולא צורפה כל אסמכתא לכך שהאיום אכן יצא אל הפועל.

לטענות נוספות של האיש שהאשה השאירה לו פתקים מעליבים והשחיתה תמונה משפחתית, אין משמעות משפטית. פתקים מעליבים, והשחתת תמונה (שלא הוכח שנעשתה על ידי האשה) הם ראיה למריבה, אך אינם ראיה לרצון של האשה בגירושין. על טענה אחרת שהאשה נהגה להתהולל עם גברים בלילות, המבוססת על הודעת סמס אחת שכתבה האשה שהיא נשארת ללמוד בלילה, ראוי האיש לנזיפה.

מלבד תמלילי השיחות, צורף לתיק חומר רב מתיקי ביהמ"ש. מה שנחוץ לענייננו אלו כתבי התביעה שהוגשו בתקופה שבין הודעת הפירוד לפירוד בפועל. האיש הגיש תביעה לסילוק יד וסעדים נוספים. האשה הגישה תביעה לאכיפת הסכם וסעדים נוספים. בבית הדין הוגשה תביעה למזונות ומדור יחודי, שאחר כך נקבע שהיא איננה בגדר סמכותו של ביה"ד.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כתבי התביעה שהגיש האיש לביהמ"ש חופפים לכתבי התביעה שהגיש לביה"ד. האיש רצה להתגרש ולהוציא את האשה מחייו בהקדם האפשרי.

האשה טוענת שהגשת תביעה לאכיפת הסכם הממון אינה מלמדת על החלטה להתגרש, ושכל חפצה ומגמתה היה להגן על זכויותיה לפי הסכם הממון, אולם התוכן של כתב התביעה והסעדים שהתבקשו מכוונים לגירושין.

האשה כותבת בפתח כתב התביעה שהאיש מפעיל כנגדה טרור כלכלי נפשי ורגשי מתחילת נישואיהם, תוך שהוא מפר את כל התחייבויותיו הממוניות כלפיה ומנסה להותירה בחוסר כל ולסלקה בבושת פנים.

האשה כותבת (סעיף 22-24) שבחודש ספטמבר 2014 החליטה לערוך שינוי בחייה ולהתחיל ללמוד, והאיש, אף שבתחילה תמך ברעיון, התנגד לו כשנרשמה ללימודים. האשה עמדה על שלה ומאז הפך האיש את חייה לגיהנום עלי אדמות. הוא נקט נגדה בשורה של סנקציות כלכליות, ביטל את כרטיס האשראי, סירב לשלם את שכר הלימוד עבור לימודיה, והודיע לאשה שהוא מסלקה מהבית. ולצורה היא מבינה כיום את מה שלא השכילה לראות בזמן אמת, שהאיש הוא אדם שתלטן כוחני מסוכסך בנפשו, חסר שקט פנימי הנוטה לקיצוניות ולמצבי רוח, אשר אינו מסוגל לראות דבר מעבר לצרכיו ורצונותיו שלו ואינו מסוגל לנהוג בתובעת בכבוד וההערכה הראויים לה... ודברים אלו לא ישתנו ואינם תלויים כלל בתובעת ובהתנהגותה כלפי הנתבע.

האשה תובעת (סעיף 28) במפורש לאזן את הרכוש המשותף לפי חוק יחסי ממון. ובפרק הסעדים (סעיף 49) תובעת האשה שביהמ"ש יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף 8 (2) לחוק יחסי ממון, ויורה על עריכת איזון שאינו שוויוני.

הדברים ברורים ומדברים בעד עצמם. האשה רצתה בגירושין לא פחות מהבעל. כל זה לא מנע ממנה להגיש באותו יום ממש, כמעט במקביל, תביעה למדור ומזונות לביה"ד שבה טענה את ההיפך הגמור, שאין לה כל רצון להתגרש מבעלה, ועל אף כל מה שאירע ביניהם מעולם לא חדלה לתמוך בו, והיא מאמינה שאף לבעל אין רצון ועילה להתגרש ורצונה ומגמתה לשקם את היחסים עם האיש ולחזור לחיי שלום בית.

אולם, כתב התביעה הוגש לביהמ"ש ביום 1 ליוני 2015, לאחר שהאיש הגיש לאשה את הודעת הפירוד. ויכולה האשה לטעון שלאחר שהאיש דחה אותה בשתי ידים, בקשה לשמור על זכויותיה במסגרת הגירושין הבלתי נמנעים. אלא שהאיש טוען שאת ההחלטה קבלה האשה זמן רב קודם לכן, כפי שמוכח ממה שכתבה בכתב התביעה שבחודש ספטמבר 2014 החליטה לעשות שינוי בחייה. טענת האיש נדחית, השינוי שעליו כותבת האשה לא כלל גירושין אלא לימודים אקדמאים שתחילה האיש תמך בהם, ורק אחר כך התנגד והאשה סירבה לקבל את תכתיביו.

יש בסיכומי הצדדים ניסיון לשרבב תביעות שהתבררו בביהמ"ש לתוככי ביה"ד. מדובר בענייני רכוש, כספים שהאיש קיבל באירועים שונים, כספים שהאשה צברה במשך השנים, תכולת דירה ועוד. הצדדים לא טורחים לציין שכל הטענות הללו נדונו והוכרעו בביהמ"ש, ואין מקום להעלותם שוב במסגרת זו. גם החלק ההתנהגותי בטענות אינו רלבנטי לתביעת הכתובה שלפנינו.

הפירוד בפועל

ביום 10.07.2015 האיש עזב את הדירה ולא שב. הצדדים מתייחסים בהרחבה לאירוע זה. אין מחלוקת שהאירוע החל בוויכוח על דבר פעוט והסתיים בהתערבות המשטרה. המחלוקת היא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מי גרם להתדרדרות. למעשה, גם על כך אין מחלוקת. הצדדים הדגישו בפני חוקרי המשטרה שהם במשבר חריף. ברור שבנסיבות אחרות האירוע היה מסתיים אחרת. אין לשלול את האפשרות שהצדדים שהיו מודרכים על ידי עורכי דין זיהו הזדמנות לקדם את ענייניהם המשפטיים. האשה בקשה להוסיף למעללי האיש אירוע אלים, והאיש ביקש עילה לעזוב את הדירה מבלי שניתן יהיה להאשים אותו בפירוק הנישואין. יצוין שהאשה אשרה (פרוטוקול ביהמ"ש מיום 28.11.2016) שתוך כדי האירוע התקשרה לעורך דינה שהנחה אותה להתקשר למשטרה ולבטל את ההזמנה.

בחקירתה במשטרה האשה אמרה שהצדדים נמצאים בהליכי גירושין, אך היא נכונה לשלום בית. האיש מאידך נוקט כלפיה באלימות נפשית, נמצא 'ברוגז' איתה חצי שנה ולא נותן לה גרוש. בחודש וחצי האחרונים האיש נמצא בבית לסירוגין ו'מסתובב עם תיקים'. האשה הציגה בפני החוקר את המקרר הריק ואמרה שהגישה תביעת מזונות. על האירוע עצמו אמרה האשה שהאיש חסם את הדלת בגופו וכשבאה לפתוח הדף אותה עם המרפקים וקילל אותה, אך הדגישה שהאיש בדרך כלל אינו אלים, וגם במקרה זה לא הכה אותה בכוונה תחילה ומדובר היה ב'קטע של דחיפות' כלשוונה.

בחקירתו במשטרה האיש אישר שנעל את הדלת במנעול 'פרפר' שקבוע בדלת, והכחיש שחסם את הדלת בגופו ונעל את הדלת בבריח באופן שמונע מהאשה לצאת מהדירה. כשהאשה קראה בקול לשכנה ואימה אליו שתתקשר למשטרה, ביקש האיש מהילד שיביא לו את הטלפון והחל להקליט את האירוע. האיש הכחיש שדחף את האשה, וטען שהיא התקרבה אליו מאחור. האיש אמר שהאשה פרובוקטיבית, ואישר שתוך כדי מריבה אמר לאשה שהיא שקרנית ו'שלוחית'. האיש אמר שהצדדים נמצאים בהליכי גירושין ושתוך שבוע יש דיון בבית הדין ובבית המשפט.

חוקרת המשטרה השמיעה את ההקלטה ותיעדה את מה שנשמע בה. האשה נשמעת מתקשרת למשטרה כשהיא לחוצה והיסטרית. הצדדים מתווכחים ביניהם על מערכת היחסים ביניהם. אין תיעוד של אלימות. יש תיעוד של כינויי גנאי. האשה קוראת לאיש בוגד ושקרן. האיש קורא לאשה 'שלוחית' שקרנית.

בדו"ח הפעולה של השוטרים שהגיעו למקום נכתב שהדירה היתה מסודרת ולא נראו בה סימני אלימות. תיק החקירה נסגר בעילה של חוסר ראיות מספיקות להעמיד את האיש לדין.

לאחר האירוע האיש עזב את הדירה ולא שב. למחרת היום אחות האיש שלחה הודעה לאשה שמכאן ואילך עליה להסתדר עם הילד בכוחות עצמה. יצוין שגם קודם לכן ההתנהלות של הצדדים בענייניו של הילדים לא היתה נורמלית ובריאאה. לאיש היו זמנים ידועים שבהם הילד היה איתו, וימים ידועים שבהם לקח את הילד לגן.

הצדדים מייחסים חשיבות רבה לאירוע זה. האשה אמרה בדיון בביה"ד בתביעתה למדור ומזונות (פרוטוקול מיום 13.10.2015) במעין 'הכאה על חטא' שהזמינה את המשטרה מתוך מצוקה, והאיש נפגע ועבר משבר, ומאז הוא מסרב לחזור הביתה. ב"כ האשה הציג בדיון מכתב ומתנה שהאשה שלחה לאיש שבוע לאחר שעזב. האיש אמר בביהמ"ש (פרוטוקול מיום 28.11.2016) שהאירוע היה טראומתי עבורו, שהוא מעולם לא ראה שוטר ופתאום הוא מורחק על ידי המשטרה. ושמהזו היה עוד 4 פעמים במשטרה עקב תלונות האשה.

לאורך פסק הדין ניתן להתרשם מחוסר העקביות של הצדדים שטוענים דבר והיפוכו לפי האינטרס המשפטי. הדבר בא לידי ביטוי גם במקרה זה. האשה שטענה שהזמינה את המשטרה מפני שחששה מפני האיש האלים שסובל ממחלת עצבים, לא נמנעה מלגלות אמפתיה כלפי האיש

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שנפגע ועבר משבר. האיש שטען שהודעזע מהמפגש עם השוטרים, לא הפסיק את הקטטה על אף שהכיר את מיזגה של האשה, ועל אף שהאשה התרתה בו שתזמין את המשטרה, ובמקום זאת אץ רץ להפעיל את מכשיר ההקלטה.

התרשמות ביה"ד היא שמדובר באירוע זניח שהסלים בגלל הסכסוך המר בין הצדדים שהגיע לנקודת רתיחה. התנהגות הצדדים באירוע זה אינה תוצאה של האירוע אלא תוצאה של הסכסוך המר שהיה ביניהם באותה עת, או התנהגות מכוונת שנועדה לנצל את האירוע על מנת לקדם את מטרותיהם במסגרת הליכי הגירושין. אירוע זה לא שינה באופן מהותי את המצב, אלא היה בבחינת 'קימחא טחינא טחן' ו'גברא קטילא קטל', והוא איננו מוסיף דבר על נסיבות ועילות הגירושין.

מכל מקום ברור שלאחר האירוע הקרע בין הצדדים נעשה סופי. 'פטפוטי' שלום הבית שנשמעו מפי האשה בביה"ד (בפרוטוקול מיום 13.10.2015) ובביהמ"ש (בפרוטוקול מיום 28.11.2016), נאמרו מהשפה ולחוץ. האיש שטען בסיכומיו שעיקב את תביעת הגירושין משום שרצה להותיר פתח לשלום בית, 'שכח' משום מה שבדין שהתקיים בביה"ד (פרוטוקול שם) דחה כל אפשרות לשלום בית.

תרומת בת זוגו של האיש לגירושין

פרק נכבד בטענות הצדדים מיוחד לתרומתה של בת זוגו של האיש גב' ט' י' להתדרדרות ביחסיהם.

מדובר בידידת ילדות של האיש, עובדת שלו לשעבר (פרוטוקול ביה"ד מיום 07.05.2017) שעוסקת כיום בעריכת דין. בת הזוג היתה מעורבת בהליכי הגירושין, על כך אין חולק. המחלוקת היא באיזה שלב הפך הקשר בין האיש לבת זוגו לקשר רומנטי זוגי, והאם הקשר הזוגי השפיע על יחסי הצדדים והניע את האיש להתגרש. לטענת האשה, האיש היה בקשר רומנטי ממושך עם בת זוגו שהחל עוד בזמן שהיה נשוי לאשתו הראשונה. לטענת האיש עד הפירוד בפועל, הקשר בינו לבין בת זוגו היה קשר חברי. בת הזוג הדריכה אותו בסכסוך הגירושין והיתה מעורבת בהזמנת תמלול השיחות בין הצדדים. לאחר הפירוד בפועל הקשר התהדק עד שהפך לקשר זוגי.

להוכחת טענותיה צירפה האשה את המסמכים הבאים:

- א. פירוט שיחות של האיש בחודשים ינואר פברואר 2014 ודצמבר 2015 שבו ישנו תיעוד של עשרות שיחות של האיש ובת הזוג.
- ב. פירוט התנועות בכרטיס האשראי של הבעל בחודשים ינואר 2015 עד ינואר 2016 שבו ישנם תשלומים למסעדות הנמצאות בסמיכות למקום מגוריה של בת זוגו בגבעתיים ומקום עבודתה בבני ברק. בחודשים אוקטובר 2015 עד ינואר 2016 יש פירוט של תשלומים לעיריית גבעתיים – עיר מגוריה של בת זוגו.
- ג. פרוטוקול הדין בביהמ"ש מיום 28.11.2016 שבו אישר האיש שהוא בזוגיות עם המאהבת כמה חודשים. אחר כך ב"כ האשה הפנה אליו את השאלה הבאה: "יש לי ראיות שהסתובבת ברח' בורוכוב וניהלת עם הגב' ט' י' לפני שעזבת את הדירה, אתה מכחיש, אתה מודה שגרת אצלה ביולי 2015 וההוצאות שלך לשכ"ד הן פיקציה?" והאיש השיב: "אני לא יודע מה קורה איתי, אני שנה ו 8 חודשים מחוץ לבית, 3 ימים שהילדים שלי פה באשדוד, אני פה איתם באשדוד, ביתרת הימים אני נמצא ברח' בורוכוב."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ד. דו"ח חוקר פרטי שבו תועד האיש ביום 22/07/2015 כשהוא עושה קניות של מצרכים ופרחים עבור בת זוגו ועולה עמם לביתה. צילום של תיבת הדואר של בת הזוג שעליה מופיע גם השם 'ב' (שם משפחת הבעל).

האשה טוענת שקשר אינטנסיבי כזה שהופך מהר כל כך לקשר זוגי גלוי ומוצהר, אינו יכול להיות קשר חברי בלבד. לדבריה, האיש הודה במפורש בביהמ"ש ששנה ושמונה חודשים לפני מועד הדיון, כלומר החל מחודש מרץ 2015 היה בזוגיות כלשונו עם בת זוגו.

בפרוטוקול ביהמ"ש התייחס ב"כ האשה להוצאות האיש לשכר דירה וטען שמדובר בפיקציה. הכוונה לדמי שכירות ששילם האיש עבור דירה ששכר בחודש נובמבר 2015 ברח' ברקת באשדוד. הסכם השכירות צורף לתיק. לטענת האשה ובא כוחה, האיש התגורר דרך קבע בגבעתיים עם בת זוגו, והסכם השכירות נועד להטעות את רשויות הרווחה שהתנגדו לכך שהאיש יקיים את הסדרי ההשות עם הילד בעיר אחרת.

האיש טען שהקשר הזוגי עם בת הזוג החל זמן ניכר לאחר הפירוד, ואין לו כל קשר להחלטתו להתגרש מן האשה. דו"ח החוקר אינו רואה קבילה מפני שהוא לא צורף לכתב התביעה, ולא מצוין בו מי החוקר שביצע את מעקב. אף אם ביה"ד יקבל את הדו"ח כראיה קבילה, טוען האיש שאין בו ממצא מרשיע. קניית מצרכים ופרחים בלי לינה משותפת אינה הוכחה לזוגיות. השם 'ב' (שם משפחת הבעל) שנוסף על תיבת הדואר הוא שם המשפחה של בעלה לשעבר של בת הזוג, ושל ילדיה. אף אם ביה"ד יקבע על פי הדו"ח שבאותו מועד האיש התגורר בבית בת זוגו, אין בכך כלום, מפני שבאותו מועד כבר חלפו כמה חודשים מאז שהאיש שלח לאשה את הודעת הפירוד.

האיש לא התייחס לתשלומים למסעדות במקום מגוריה ובמקום עבודתה של בת הזוג ולשיחות הטלפון. ככל שמדובר באסמכתא לקיומו של קשר כלשהוא, הן האיש הודה שקיים קשר כזה עם בת זוגו במשך השנים.

התרשמות בית הדין היא שהאיש היה בקשר זוגי עם בת זוגו עוד קודם הפירוד בפועל. דו"ח החוקר מוכיח באופן ברור שמיד ובסמוך לפירוד האיש 'הרגיש בבית' אצל בת זוגו. המסמכים שצרפה האשה מוכיחים שהחל מחודש אוקטובר 2015 האיש נשא עם בת הזוג בהוצאות הבית. זו התקדמות מהירה מדי בשביל קשר זוגי שנוצר זה עתה. טענת האיש שמדובר בדידת ילדות מחזקת את טענת האשה שהקשר נוצר קודם הפירוד. ידידים ותיקים שמוכרים זה לזה עשרות שנים, לא נעשים בני זוג בפתע פתאום. גם דברי האיש בביהמ"ש שכבר שנה ו 8 חודשים הוא מחוץ לבית מחזקים את טענת האשה. האיש אמר היכן לא היה ולא אמר היכן היה בתקופה זו. ולנוכח הקשר עם בת זוג שהפך פומבי מיד אחר כך, מסתבר שלפחות חלק מהזמן בילה עם בת זוגו.

ניכר מהחומר שבתיק שהאיש היה מודע לחולשת טענותיו בעניין זה. בפרוטוקול ביה"ד מיום 08.05.2017 בא כוח האיש דרש שוב ושוב מהאשה להציג ראיה פוזיטיבית שהאיש קיים קשר זוגי לפני הפירוד בפועל, והציע שינתן צו לקבל פירוט שיחות של האיש עד חודש יולי 2015. בפרוטוקול ביהמ"ש שצוטט לעיל, האיש לא הכחיש שהתגורר אצל בת זוגו בחודש יולי 2015. מה משמע? שהאיש ידע שלא ניתן להתכחש לכך שמהפירוד בפועל ואילך קיים קשר זוגי פומבי עם בת זוגו.

האיש אמנם טען שאין לקבל את דו"ח החוקר כראיה קבילה. הדו"ח הוא הראיה היחידה שהאיש היה רשאי לטעון כנגד הצגתה לפי ההסכמות בין הצדדים שקיבלו תוקף של החלטה ביום

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

26.11.2019. ואולם, לנוכח הכחשתו המגומגמת של האיש, אין צורך בראיה ברורה אלא בדבר מה נוסף שיחזק עוד יותר את התרשמות ביה"ד על טיב הקשר בין האיש ובת זוגו לאחר הפירוד בפועל.

מסקנתנו היא שמהפירוד בפועל ואילך האיש קיים קשר זוגי קבוע ופומבי עם בת זוגו, וחלק ניכר מהזמן התגורר עימה בביתה בגבעתיים. ממסירת הודעת הפירוד לאשה בחודש מרץ 2015 ועד הפירוד בפועל, הקשר הזוגי היה מזדמן ומוצנע. מסקנתנו זו מייצרת את הצורך לדון במעשיו של האיש בתקופות מאוחרות יותר.

תוצאת הדברים היא, שחיי הנישואין של הצדדים היו רעועים מתחילתם, רצופים משברים ועימותים. האמון לא שרר בביתם והחשדנות היתה מנת חלקם. האופציה של גירושין היתה 'מונחת על השלחן' בכל תקופת הנישואין. כל צד מייחס לצד שכנגד את כל האחריות לכישלון הנישואין. האשה מייחסת לאיש בגידה, התנהגות רודנית שהוחלפה בניתוק והתעלמות. האיש מייחס לאשה התנהגות אגרסיבית ואימפולסיבית, ופגיעה מתמשכת בו ובבני משפחתו. הוכחות לקלקולים בחיי הנישואין, יש למכביר. נציין את: הודעות הפירוד ששלח האיש לאשה; בחירת האיש בחלק מהזמן ללון בחדר נפרד; עירוב המשטרה במריבות בין הצדדים; פרסום הודעה מביכה בקבוצת הוואטצאפ; דברי נאצה קשים של האשה כנגד האיש; הליכים משפטיים הצופים פני גירושין; קשר של האיש עם אשה זרה.

לצדדים יש שלל הסברים למעשיהם הרעים. מעשה קשה ופוגעני שעשה אחד מבני הזוג הוא לדידו של אותו בן זוג תוצאה של מעשה אחר קשה עוד יותר שעשה בן הזוג השני. אולם, בחלק מן המקרים לא הוכח שבן הזוג השני נהג שלא כדין בסמוך למעשה הקשה שהוכח, ובחלק מן המקרים לא הוכח שיש קשר בין התנהגותו של בן הזוג השני למעשה הקשה שהוכח. לא נשוב על התיאור המדוקדק של כל אחד מהמעשים הפוגעניים שנעשו בתקופת הנישואין ונסיבותיו, אלא נתייחס בתמצית ממש למעשים שהוכחו, להסברים שנתנו על ידי הצדדים, ולמידת שייכותם לאותם מעשים.

האיש מסביר את החלטתו לשלוח לאשה הודעות הפירוד בהתנהגותה האימפולסיבית והאגרסיבית של האשה. אלא שהתמלילים שמתעדים התנהגות זו מתוארכים לשנת 2015, זמן רב אחרי ההודעה הראשונה. כך גם לגבי הדברים שהאיש אמר לחוקר המשטרה בשנת 2013 שהצדדים בהליכי פרידה ולנים בתדרים נפרדים, זמן רב לפני שהוכח שהאשה התנהגה כלפי הבעל בצורה פוגענית.

האשה מסבירה את החלטתה לערב את המשטרה באירוע שהתרחש בחודש יולי 2015 בהתנהגותו האלימה של האיש, שלא הוכחה, ואדרבא הוכח שהאשה כלל לא חששה מהאיש. את ההודעה המביכה ששלחה בקבוצת וואטצאפ, מסבירה האשה במצוקתה עקב ה'טרור הכלכלי' שהאיש נקט בו כנגדה, שגם הוא לא הוכח. את דברי הנאצה הקשים שאמרה כנגד האיש מסבירה האשה בניאופיו ויחסו הקשה אליה, על אף שענין הניאוף לא עלה בשיחות בין הצדדים, והיחס הקשה האלים והמשפיל המיוחס לאיש לא הוכח. המעשים שכן הוכחו אינם מלמדים בהכרח על טבעו של האיש אלא על כשלון חיי הנישואין שיתכן שגם לאשה היה בו חלק.

על הקשר בין האיש לבת זוגו והשפעתו על כשלון נישואיו לאשה נכתב בהרחבה לעיל ואין לכפול את הדברים.

נותרנו אפוא עם שתי גרסאות שלאף אחת מהן לא הונחה תשתית עובדתית מספיקה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אולם, שתי עובדות אינן ניתנות לערעור: נישואי הצדדים היו רעים מראשיתם ובמשך רוב תקופת הנישואין; בשלב מסוים שני הצדדים רצו בגירושין ופעלו והתנהגו בהתאם, על אף שבשלבם מסוימים לא היו שלמים לגמרי עם החלטתם.

דיון הלכתי

הבירור העובדתי הושלם עד היכן שידינו מגעת. כעת נבחן את העובדות והטענות בכלים משפטיים הלכתיים.

האשה תובעת את כתובתה ותוספת כתובתה. עלינו לבחון האם יש עילה הלכתית מובהקת להפסד כתובה או תוספת כתובה שמעבירה את נטל ההוכחה מהאיש הנתבע על ידי שטר, לאשה שמוחזקת בשטר.

על פניו, רצונם ההדדי של הצדדים להתגרש הוא עילה להפסד תוספת הכתובה. ידועים דברי רבנו ירוחם, שהובאו אין ספור פעמים בפסקי הדין, באיש ואשה מורדים זה על זה, שהאשה הפסידה את תוספת הכתובה, דאדעתא למשקל ולמיפק לא התחייב לה האיש בתוספת כתובה.

על דבריו של רבנו ירוחם נשתברו קולמוסים ונשפכו דיוותות. בפסק דין שניתן בביה"ד הרבני הגדול בהרכב בראשות מורנו הראש"ל ונשיא ביה"ד הגדול (בתוארו אז) הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א (פורסם בספר כנס הדיינים תשע"ח עמ' 561 ואילך), הובאו כמה פירושים שכתבו חשבי הדיינים בדברי רבנו ירוחם, ועל כולם מרן הגריש"א בפסק דין שניתן בשבתו בביה"ד הרבני הגדול. בין השאר, דן הראש"ל בפסק דינו בשאלה האם אשה שמרדה בבעל מורד מפסידה את תוספת כתובתה. הובאה דעה של אחד מאבות בתי הדין, שלא אמר רבנו ירוחם באיש ואשה מורדים זה על זה שהאשה הפסידה את תוספת כתובתה, אלא אם כן האשה מרדה תחילה. אולם אם האיש מרד תחילה, מרידת האשה אינה מעלה ואינה מורידה. וצ"ל ללשון הטור (אה"ע סי' קי"ח) שאין אשה מפסידה את תוספת כתובתה אלא אם כן הגירושין יצאו ממנה. דהיינו, לפי פירושו, שמרידתה קלקלה את הנישואין וגרמה לגירושין. אולם, דעת מרן הגריש"א וחשבי הדיינים שבוארה ונומקה היטב בפסק הדין היא, שאשה שאינה רוצה באיש ותובעת גירושין היא מורדת, וגם אם האיש רוצה לגרשה, הפסידה את תוספת כתובתה. רק אשה שמצד עצמה היתה חפצה באיש, אלא שתובעת גירושין בגלל מעלליו, אינה מורדת. בדומה לזה חילק הרשב"א בתשובה (ח"א סי' אלף רל"ה) באיש שגרש אשה שמרדה בו, בין איש שרוצה באשה ומגרשה מחמת מרדה, שלא הפסידה את תוספת הכתובה אלא אם כן נתקיימו בה משפטי מורדת, לאיש שאינו רוצה באשה ומגרשה מרצונו, שהפסידה את תוספת הכתובה, דאדעתא למשקל ולמיפק וכו'.

במקרה שלפנינו, כמו במקרים רבים אחרים הבאים לפתחו של ביה"ד, האשה טוענת שרצתה בכל מאודה בשלום בית, ונאלצה להסכים לגירושין. אף שהוכח שהאשה רצתה בגירושין לפחות כמו האיש, יכולה האשה לטעון שרצתה בגירושין עקב מעללי האיש שגרם במעשיו ובמחדליו לגירושין. אולם פשוט שלא כל מעשה שאינו נושא חן בעיני האשה הוא עילה לגירושין, אלא מעשה שבגינו ראוי היה לחייב את האיש לגרש את האשה ולשלם את כתובתה, גם אלמלא רצה לגרשה, שאז רצונה של האשה בגירושין אינו פוגע בזכויותיה. אבל אשה שרוצה בגירושין בגין מעשים של האיש שאינם מהווים עילה לחיוב בגט, מפסידה את תוספת כתובתה אם הוא מתרצה לגרשה, "דהא כל מורדת טענה אית לה".

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האשה כאמור טוענת שהאיש התעלל בה בכל תקופת הנישואין, התעללות מילולית נפשית וכלכלית. אין מדובר במעשים אלימים, שהאשה שללה אותם בחקירתה במשטרה. אלא במריבות בלתי פוסקות, יחסים רעועים, שינה בחדרים נפרדים, ובשלב מאוחר יותר של הנישואין טענה האשה שהאיש הרעיב אותה ואת בנם. אם טענות האשה היו מוכחות, ביה"ד היה שוקל לחייב את האיש בגט. אולם אף שברור לביה"ד שחיי הנישואין של הצדדים היו רעים, אין ראיה ברורה שהאיש אחראי ליחסים הרעועים בין הצדדים.

הנדון ההלכתי הוא אם אשה שעשתה מעשה שבגיניו היא מפסידה את כתובתה או את תוספת כתובתה, נאמנת בטענה בעלמא שהאיש עשה מעשה שבגיניו המעשה שעשתה אינו גורם להפסד כתובתה או תוספת כתובתה, או שעליה להביא ראיה לדבריה.

והנה בדיני טוען ונטען דין כתובה כדין שטר לכל דבר ועניין. וכמה דינים בהלכות שטרות נלמדו ממשניות במסכת כתובות. דין שבועה בפוגם ופוחת שטרו, בעד אחד מעיד שהשטר פרוע, בבא להיפרע מנכסי יתומים ומנכסים משועבדים, נלמד ממשנה וגמ' בכתובות (פ"ז ע"א ו-ב). וכן מבואר בראשונים בכמה דינים שכתבו שדין כתובה כדין שטר. ברמב"ם (הל' אישות פכ"ד הי"ד י"ז ו-כ"ה) השווה את הדין של בעל שטוען שאשתו עברה על דת, זנתה, או נסתרה לאחר קינוי, לדין של לווה בשטר שטוען טענת פטור שפרע את החוב, ותובע שהמלוה ישבע כנגדו, שהמלוה אינו נוטל בלי שבועה. וכ"פ בשו"ע (אה"ע סי' קט"ו סעי' ד' ו-ט). במגיד משנה (שם הל' י"ד ו-י"ז) השווה את הדין של בעל שטוען שאשתו זנתה או עברה על דת, לדין של לווה בשטר שטוען שהשטר הוא אמנה או ריבית, שאינו נאמן לערער את השטר בטענות אלו, והמלוה נוטל בלי שבועה. ברמ"א ובנו"כ (שם סעי' ז') השוו בעל שטוען שהאשה הפסידה את כתובתה על פי מה ששמע מעד אחד או מקרובו שאשתו זנתה, ללווה שטוען שהשטר פרוע על פי מה ששמע מעד אחד או קרובו, שנחלקו בו הראשונים, הביאם ברמ"א חו"מ (סו"ס ע"ה). ועוד רבות כהנה.

ונדון דידן לכאורה דמי לבעל שטוען טענת פטור כנגד הכתובה, והאשה מכחישה, שכתבו הראשונים שדינו כדין לווה שטוען טענת פטור כנגד השטר, דהמלוה נשבע ונוטל, והכא נמי האשה תשבע שהאיש במעשיו גרם לה למרוד בו ותיטול את כתובתה. אולם, לאחר העיון נראה שלא היא, ונדון דידן שאני, שטענת האיש שהאשה הפסידה את כתובתה אינה טענה בעלמא, אלא טענה מבוררת ומוכחת. וטענת האשה שהאיש במעשיו גרם לה למרוד בו נטענה בעלמא בלי ראיה. ודמי למה שכתבו הראשונים ונפסק ברמ"א (אה"ע שם סעי' ג') באשה עוברת על דת שנודרת ואינה מקיימת, שהפסידה את כתובתה, ואם הביאה עדים שהבעל נודר ואינו מקיים, לא הפסידה את כתובתה. מבואר שכאשר האיש טוען טענת מבוררת ומוכחת שהאשה נודרת ואינה מקיימת, לא די לה לאשה שתשבע שאף האיש נודר ואינו מקיים ותיטול את כתובתה, ועליה להוכיח את טענתה בעדים. חילוק זה מפורש בפת"ש (אה"ע שם ס"ק ג') בדעת הראשונים והאחרונים, ובתמצית בשו"ת נודע ביהודה (תנינא סי' כ"ו) שכתב וז"ל:

”הא זה פשוט שאם יש עדים על אשה ששמשה בנדתה, והיא טוענת תיכף שגם הבעל ידע ודאי דאינה נאמנת דמהיכי תיתי להאמינה, רק אם אין עדים והיא מודית ואמרה שהיה בידיעת וברצון בעלה היא נאמנת במיגו דלא שמשתי נידה.”

הוא הדין והוא הטעם בנדון דידן, שהתברר שהצדדים מורדים זה על זה, האשה אינה נאמנת בטענה בעלמא בלי ראיה לומר שהבעל גרם לה במעשיו ובמחדליו לרצות בגירושיה.

הנה כי כן, לפי שורת הדין האשה אינה זכאית לתוספת כתובתה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ולענין עיקר הכתובה, טען האיש שהאשה אינה זכאית לה מפני שהיא מורדת מתשמיש ומלאכה, מקללת את בעלה, ומשיאתו שם רע בשכניו בתלונות שווא למשטרה. לנוכח רצונו של האיש בגירושין, מרידת האשה מתשמיש, אינה עילה להפסד עיקר הכתובה. מרידה ממלאכה, מעולם לא היתה עילה להפסד כתובה. הזמנת המשטרה, בפעם הראשונה הסתיימה בלי תלונה, ולאחר מכן הצדדים חזרו לחיות יחד. בפעם השנייה שהמשטרה הוזמנה, היחסים האישיים בין הצדדים היו הרוסים ללא תקנה, וספק אם בנסיבות אלו יש להזמנת המשטרה משקל כל שהוא. הקללות האיומות שהאשה הטיחה בבעל, בודאי אינן הולמות את מי שנוהגת בדת יהודית שכתב הרמב"ם שהוא "מנהג צניעות שנהגו בו בנות ישראל", אך לעניין הפסד כתובה אין חולק שעוברת על דת יהודית אינה מפסידה את כתובתה אם לא התרו בה תחילה.

לאור האמור נכון לפשר בין הצדדים. ולא על עיקר הכתובה בלבד, אלא על סכום משמעותי יותר שישלם האיש לאשה, וזאת לנוכח הסכמתם לעצור את ההליך לפני חקירה של הצדדים בבית הדין ודיון הוכחות, שאין לשלול את האפשרות שמיצוי ההליך היה מבסס את טענתה שהאיש גרם לה במעשיו לרצות בגירושין. בפרט לנוכח מה שהתברר לעיל שלאיש היה חלק בערעור היחסים בין הצדדים, בהודעות הפירוד ששלח לאשה, בקשר עם אשה זרה שעל אף שלא נודע לאשה בשעת מעשה, בוודאי לא תרם בלשון המעטה לסיכוי לשקם את היחסים בין הצדדים.

הצדדים היו מודעים לכך שהסכמתם לעצור את ההליך המשפטי מקנה לבית הדין שיקול דעת רחב לפשר ביניהם ואף להוציא ממון שלא לפי שורת הדין, ולשם כך קבלו על עצמם בקניין שביה"ד ידון ויפסוק בין לדין ובין לפשרה. ופשרה, כתבו האחרונים, כוללת גם את האפשרות לחייב ממון משיקולים של צדק ויושר שלא לפי שורת הדין (עי' דברי מלכיאל ח"ב סי' קל"ג).

לאור כל האמור, ולאחר עיון ושיקול דעת ביה"ד פוסק:

האיש ישלם לאשה לסילוק כלל תביעותיה בבית הדין סך כולל של 100,000 ש"ח.

התשלום כאמור, בתוך 90 יום.

עם מתן פסק הדין הסתיימו כל ההליכים בין הצדדים. התיקים כולם יסגרו.

פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ה בשבט התשפ"א (07.02.2021).

הרב עידו שחר

הרב אלימלך וסרמן

הרב אריאל שוייצר